

uitvoeringsbesluiten onroerend erfgoed

Adviesvraag over het ontwerp van besluit betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Datum van goedkeuring	20 februari 2014
Volgnummer	2014 10
Coördinator + e-mailadres	Ignace Decancq, ignace.decancq@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Anke Geeraerts, anke.geeraerts@minaraad.be

De heer Geert Bourgeois
Viceminister-president en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand
Arenbergstraat 7
1000 Brussel

Datum **20 februari 2014**

Uw referentie **KB344**

Onze referentie **02/L10/2014/201**

Betreft **Adviesvraag over het ontwerp van besluit betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013**

Mijnheer de minister,

Op 22 januari 2014 ontving de Minaraad de adviesvraag over meerdere besluiten die uitvoering geven aan de bepalingen van het decreet Onroerend Erfgoed:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de samenstelling, organisatie en werking van de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed.
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de samenstelling, organisatie en werking van de Vlaamse Heraldische Raad.

Een concrete adviestermijn bevat de adviesvraag niet, wel is er sprake van een advies "*op korte termijn*". Met dit briefadvies probeert de Raad hieraan tegemoet te komen.

De Minaraad wenst enkel in te gaan op de elementen van het uitvoeringsbesluit bij het Onroerenderfgoeddecreet die een impact kunnen hebben op het natuurbeleid en verwijst in het algemeen naar zijn eerdere bemerkingen in het briefadvies van 5 juli 2012 over het ontwerp van Onroerenderfgoeddecreet.

De Minaraad stelt vast dat er op verschillende beleidsvlakken wetgevende initiatieven worden ondernomen om de planning en uitvoering van gebiedsgericht beleid en/of beheer te sturen. Concreet hebben deze initiatieven vaak betrekking op vrijwillige "planvormen" waaraan, voornamelijk bij de uitvoerende planvormen, een bepaalde financiële stimulus is verbonden. Hierbij kan de vraag gesteld

worden hoe, voor de beleidsvelden Onroerend Erfgoed en Natuur, deze planmatige ontwikkeling van natuurwaarden in concrete dossiers verzoend zal worden met de even planmatige conservatie van het landschap.

De Minaraad is wat dit betreft voorstander, niet alleen van een harmonisering tussen deze verschillende planvormen (de producten), maar ook van een sterke afstemming tussen de processen die de verschillende beleidsvelden inzetten om tot planvorming te komen. De Raad vraagt om wat dat betreft meer synergie na te streven, die immers voor de verschillende beleidsvelden enkel een meerwaarde kan betekenen. Beleidsvelden zullen zo niet "ingrijpen" op een ander beleidsveld, maar eerder samen bepalen waar ze met het landschap naartoe willen.

In het voorliggend ontwerpbesluit wordt een eerste stap gedaan naar een dergelijke "harmonisering" van de bovenvermelde planvormen, meer concreet de beheerplannen. Op dit niveau is volgens de Raad minstens een afstemming van termijnen, titels en financiering nodig.

Dit is momenteel volgens de Raad nog niet het geval. Zo vindt de Minaraad het verwarrend dat in het ontwerpbesluit sprake is van "beheersplannen", terwijl het geïntegreerd natuurbeleid het heeft over "beheerplannen". Ook qua geldigheidsduur van de goedgekeurde beheersplannen ziet de Raad verschillen: in het ontwerp van Onroerenderfgoedbesluit (art. 8.1.7) is sprake van 20 jaar, terwijl de geldigheidsduur van de geïntegreerde natuur- en bosbeheerplannen 24 jaar bedraagt (Geïntegreerd Natuurdecreet, art. 16octies, §1). Indien tegen de beslissing van de Vlaamse Regering in beroep gegaan wordt, bepaalt het nieuwe Natuurdecreet dat de Vlaamse Regering verplicht advies moet inwinnen bij de adviesinstantie, waarop deze 30 kalenderdagen tijd heeft om hierop schriftelijk en gemotiveerd te antwoorden (Geïntegreerd Natuurdecreet, art. 28, §2). De uitvoeringsbesluiten bij het Onroerenderfgoeddecreet voorzien enkel de mogelijkheid tot het inwinnen van advies bij de "Commissie", niet de verplichting daartoe, en voorziet daarvoor dertig dagen (art. 8.1.10).

In de nota aan de Vlaamse Regering bij de ontwerpbesluiten wordt gesteld dat bijkomende uitvoeringsbepalingen op een later tijdstip ingevoegd zullen worden voor de "*geïntegreerde beheersplannen*". Deze bepalingen zouden al uitgewerkt zijn in overleg met het ANB, maar zullen pas ingevoegd worden eenmaal het Natuurdecreet gewijzigd is en het uitvoeringsbesluit in functie van de geïntegreerde beheerplannen voor natuur en bos klaar is. De nota drukt daarbij de wens uit dat de goedkeuring van het uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Natuurdecreet qua timing en inhoud gelijk kan verlopen met de toevoeging van de uitvoeringsbepalingen voor geïntegreerde beheersplannen in het Onroerenderfgoedbesluit. De Minaraad staat achter dit voornemen.

Wat betreft de financiering, wordt er volgens de Minaraad in het ontwerpbesluit nog geen duidelijke aanzet tot afstemming of integratie gedaan (zie bijvoorbeeld art. 10.2.14 waarin gesteld wordt dat nadere regels nog zullen vastgesteld wor-

den). Voor de Minaraad lijkt het billijk dat de kost van de maatregelen die voor beide beleidsvelden relevant zijn, evenredig verdeeld wordt. Voor de berekening van deze kost, zou een gemeenschappelijk gedragen kostenmodel, gebaseerd op een kostennormering, de meest objectieve basis kunnen vormen. Het is dan ook raadzaam dat beide beleidsvelden hierbij eenzelfde kostenmodel zouden hantieren.

De Raad vraagt zich ook af in welke mate het agentschap Onroerend Erfgoed kan tussenkomen in het beleid van het ANB, bv. voor kappingen, type beheer, habitatherstel, ... Hierbij stelt de Raad vast dat het systeem van "toelatingsplichten", zoals vermeld in art. 6.2.6 en 6.2.7 van het ontwerpuitvoeringsbesluit, het agentschap Onroerend Erfgoed of een erkende onroerenderfgoedgemeente in staat stellen om tussen beide te komen bij beschermde goederen. In uitvoering van het instandhoudingsbeleid (in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn) kan het in sommige gevallen nochtans noodzakelijk zijn om natuurinrichtingswerken te verrichten in bepaalde beschermingszones. Het systeem van "toelatingsplichten" kan dus potentieel leiden tot fricties tussen de Vlaamse regelgeving en de Europese verplichtingen. Art. 6.2.5 van het uitvoeringsbesluit onroerend erfgoed stelt dienaangaande dat er geen toelating vereist is *"voor de uitvoering van handelingen aan of in beschermde goederen, als die handelingen uitdrukkelijk van toelating zijn vrijgesteld in een daarvoor opgestelde lijst die bij een goedgekeurd beheersplan hoort"*. Dit benadrukt opnieuw het belang van de harmonisatie van de beheerplannen erfgoed en natuur.

Art. 6.2.1 van het uitvoeringsbesluit stelt dat beschermingsvoorschriften de uitvoering van de bestemming van een plan van aanleg of RUP niet kan verhinderen. Daarom ondersteunt de Raad deze bepaling ten zeerste. Volgens hetzelfde art. 6.2 van het uitvoeringsbesluit zijn de beheerders van beschermde goederen gebonden aan algemene behoudsmaatregelen die niet altijd verzoenbaar zijn met sectorale regels, met bestaande goedgekeurde beheerplannen (bos en reservaat), met inrichtingsprojecten en met gebiedsvisies (waterhuishouding, vegetaties, KLE, graslanden, oevers, archeologie...). Door het systeem van toelatingen lopen eigenaars, gebruikers, natuur- en bosbeheerders zo het risico dat ze hun sectorale verplichtingen niet kunnen nakomen of hun rechten niet kunnen uitoefenen doordat ze van derden afhankelijk zijn.

De Raad vraagt dat de toelatingsplicht die zich richt op beschermde monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten, beschermde landschappen zich zou beperken tot de in het Erfgoedbesluit opgenomen erfgoedelementen en meer specifiek vraagt de Raad dat de landschapsgebonden toelatingen strikt gebonden zouden worden aan de specifieke landschapsaspecten van de beschermde goederen en niet gebonden zouden worden aan het natuur en bosbeheer. Los van het ruimere toepassingsgebied van een aantal bestaande toelatingsplichten, stelt de Raad ook vast dat de voorgestelde procedures voor het verkrijgen van toelatingen langer en zwaarder worden dan momenteel het geval is (bv. beroepspro-

cedure ingeleid door derden) en niet in verhouding staan tot de vooropgestelde doelstellingen.

Hoogachtend,

Lieze Cloots

Voorzitter Minaraad